

Phước Long, ngày tháng năm 2024

THAM LUẬN
Kinh nghiệm và giải pháp nâng cao chất lượng
việc ban hành nghị quyết của HĐND

Kính thưa:

Lời đầu tiên thay mặt Thường trực HĐND thị xã Phước Long, tôi xin gửi đến các đồng chí lãnh đạo Thường trực Tỉnh uỷ, HĐND, UBND, UBMTTQVN tỉnh Bình Phước và toàn thể các quý đại biểu về tham dự Hội nghị lời chúc sức khỏe, lời chào trân trọng nhất. Chúc hội nghị thành công tốt đẹp.

Kính thưa quý vị đại biểu!

Trong những năm qua, HĐND thị xã Phước Long không ngừng đổi mới phương thức hoạt động theo quy định của Pháp luật góp phần tích cực vào sự phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh ở địa phương, trong đó chú trọng việc nâng cao chất lượng việc xây dựng và ban hành Nghị quyết của HĐND tại các kỳ họp. Theo chương trình, nội dung của Hội nghị, Thường trực HĐND thị xã Phước Long xin tham luận chuyên đề ***“Kinh nghiệm và giải pháp nâng cao chất lượng việc ban hành nghị quyết của HĐND”*** nhằm chia sẻ kinh nghiệm trong quá trình hoạt động, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động của HĐND.

Kính thưa toàn thể hội nghị!

Nghị quyết của HĐND là văn bản pháp lý quan trọng của cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương nhằm cụ thể hóa chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước, là cơ sở để UBND xây dựng kế hoạch triển khai trong quá trình chỉ đạo, điều hành nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Vì thế, việc nâng cao chất lượng ban hành Nghị quyết là vấn đề cốt lõi, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động của HĐND trong việc quyết định các vấn đề quan trọng của địa phương. Điều này càng được củng cố khi quy trình, thủ tục xây dựng và ban hành nghị quyết được thể chế hóa trong các văn bản Luật liên quan, đặc biệt là đối với nghị quyết là văn bản quy phạm pháp luật được quy định ngày càng chặt chẽ hơn.

Từ đầu nhiệm kỳ đến nay, HĐND thị xã Phước Long đã tổ chức 11 kỳ họp và ban hành 90 nghị quyết (chủ yếu là NQ cá biệt) nhằm thực hiện nhiệm vụ phát triển KTXH, đảm bảo QPAN. Công tác xây dựng và trình HĐND thị xã thông qua các dự thảo Nghị quyết đảm bảo đúng quy trình thủ tục, trong đó chú trọng đến công tác khảo sát, giám sát, thẩm tra để làm cơ sở cho HĐND xem xét quyết định. Trước khi trình kỳ họp, Thường trực HĐND thị xã đề nghị UBND thị xã chỉ

đạo các cơ quan chủ trì soạn thảo dự thảo nghị quyết phải đảm bảo kỹ thuật soạn thảo văn bản, nội dung của nghị quyết phải đáp ứng yêu cầu quản lý của Nhà nước, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương. Thường trực HĐND thị xã phân công 02 Ban HĐND thẩm tra các dự thảo nghị quyết do UBND thị xã và các cơ quan hữu quan trình tại kỳ họp theo đúng quy trình, thủ tục và thời gian quy định; chủ động phối hợp với cơ quan chuyên môn của UBND thị xã ngay từ khi soạn thảo để nâng cao chất lượng thẩm tra. Khi tiến hành thẩm tra, các Ban luôn bố trí thời gian hợp lý tổ chức họp để nghe các cơ quan soạn thảo giải trình, làm rõ các nội dung, những vấn đề còn có ý kiến khác nhau trong dự thảo nghị quyết để đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo tiếp thu, chỉnh lý và chuyển dự thảo mới để Ban tiếp tục xem xét, thống nhất báo cáo thẩm tra trình kỳ họp.

Ngoài ra, Thường trực HĐND thị xã thực hiện việc hướng dẫn các tổ đại biểu HĐND tổ chức họp, lấy ý kiến góp ý vào văn bản trình tại kỳ họp HĐND, trong đó trọng tâm là các dự thảo Nghị quyết; những nội dung thảo luận, góp ý của đại biểu HĐND tại phiên họp tổ trước kỳ họp được Thường trực HĐND tổng hợp đầy đủ và chuyển đến cơ quan có thẩm quyền tiếp tục giải trình, làm rõ những vấn đề mà đại biểu có ý kiến.

Việc điều hành thảo luận của Chủ tọa để thông qua dự thảo nghị quyết tại kỳ họp HĐND đã phát huy được dân chủ, tập trung trí tuệ trong thảo luận, trình bày quan điểm, ý kiến về những vấn đề cần quyết nghị; đồng thời, đã phát huy tính trách nhiệm của lãnh đạo UBND thị xã và các ngành liên quan trong việc tiếp thu, giải trình các ý kiến đóng góp của đại biểu về các dự thảo nghị quyết. Qua đó, các nghị quyết được HĐND thị xã thông qua bảo đảm chất lượng, được sự đồng thuận, nhất trí cao của các đại biểu và được cử tri đồng tình. Các nghị quyết của HĐND đã được UBND thị xã chấp hành và triển khai thực hiện nghiêm túc.

Bên cạnh đó, trong quá trình xây dựng và ban hành nghị quyết còn một số hạn chế như: công tác chuẩn bị dự thảo nghị quyết trình kỳ họp còn chậm, ảnh hưởng đến hoạt động thẩm tra của Ban HĐND, đồng thời cũng ảnh hưởng đến chất lượng nghị quyết được ban hành; việc xây dựng một số dự thảo nghị quyết chưa làm tốt việc khảo sát, do đó một số nội dung chưa sát với thực tế của địa phương; có nghị quyết được ban hành phù hợp với thực tế nhưng trong quá trình tổ chức thực hiện UBND và một số cơ quan hữu quan chưa bố trí đủ nguồn lực dẫn tới một số chỉ tiêu, nhiệm vụ đạt kết quả chưa cao; đại biểu HĐND đa số hoạt động kiêm nhiệm, chỉ khoảng 10% là hoạt động chuyên trách, do đó chưa có nhiều thời gian nghiên cứu tài liệu kỳ họp, điều này cũng ít nhiều ảnh hưởng đến chất lượng nghị quyết khi ban hành.

Từ thực tiễn trên, để nghị quyết đi vào đời sống và đạt hiệu quả cao, Thường trực HĐND thị xã rút ra một số kinh nghiệm và giải pháp nhằm nâng cao chất lượng việc ban hành nghị quyết của HĐND, cụ thể như sau:

Thứ nhất, phải xác định vấn đề cần được ban hành nghị quyết: Nghị quyết phải xuất phát từ yêu cầu thực tế, cần thiết, đáp ứng được nguyện vọng của nhân

dân và đòi hỏi của cuộc sống; phải xác định rõ mục đích, ý nghĩa, mức độ tác động, nguồn lực nhằm bảo đảm tính hiệu quả nghị quyết khi được ban hành và tổ chức thực hiện.

Thứ hai, nâng cao chất lượng soạn thảo dự thảo nghị quyết: Căn cứ vào đề xuất của UBND, tại hội nghị liên tịch chuẩn bị nội dung, chương trình kỳ họp, Thường trực HĐND thống nhất với UBND và các ngành liên quan những nội dung cần được HĐND thông qua Nghị quyết tại kỳ họp, phân công UBND chỉ đạo cơ quan chuyên môn tham mưu soạn thảo tờ trình, đề án và dự thảo nghị quyết. Cơ quan thực hiện việc tham mưu xây dựng dự thảo Nghị quyết phải thực hiện đảm bảo đúng quy trình; tổ chức khảo sát, đánh giá thực trạng; thu thập thông tin; tổ chức lấy ý kiến các đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của nghị quyết; mục tiêu đề ra phải sát thực tế và có tính khả thi cao; phù hợp với khả năng ngân sách của địa phương. Các Ban HĐND chủ động theo dõi, phối hợp với UBND và các ngành liên quan trong việc chuẩn bị văn bản, nhất là dự thảo Nghị quyết trình tại kỳ họp; Phối hợp chặt chẽ, tham gia các cuộc họp chuyên đề, họp Thành viên UBND để nắm bắt thông tin, tham gia góp ý kiến ngay từ khâu soạn thảo dự thảo nghị quyết.

Thứ ba, nâng cao chất lượng thẩm tra của các Ban HĐND: Ban của HĐND cần phát huy vai trò trong hoạt động thẩm tra văn bản trình tại kỳ họp nói chung và dự thảo Nghị quyết nói riêng. Hoạt động thẩm tra đóng vai trò quan trọng, nhằm chỉ ra những vấn đề chưa phù hợp, giúp đại biểu tập trung thảo luận và quyết định đúng. Do đó, ngay từ khi xây dựng dự thảo, Ban HĐND phải chủ động tham gia phối hợp với cơ quan tham mưu dự thảo nghị quyết để thu thập thông tin phục vụ cho công tác thẩm tra. Báo cáo thẩm tra phải tập trung phân tích, đánh giá và nêu rõ quan điểm Ban. Đây là cơ sở tin cậy để các đại biểu HĐND thảo luận và quyết định. Những nội dung chưa rõ ràng, chưa đủ cơ sở pháp lý, còn ý kiến trái chiều hoặc cần thêm thời gian để nghiên cứu, Ban cần thống nhất đề tham mưu đề xuất không thông qua tại kỳ họp, mà sẽ thông qua tại các kỳ họp tiếp theo nhằm đảm bảo tính khả thi của nghị quyết.

Thứ tư, phát huy vai trò của đại biểu HĐND trong việc thảo luận, chất vấn và biểu quyết thông qua nghị quyết: Thông qua hoạt động tiếp xúc cử tri, tiếp công dân, nắm bắt tâm tư nguyện vọng của nhân dân, đại biểu thu thập thông tin nhằm đánh giá tác động của Nghị quyết đối với người dân, tính khả thi khi tổ chức thực hiện. Kinh nghiệm cho thấy, vai trò của đại biểu có ý nghĩa quan trọng, là bước cuối cùng trước khi nghị quyết được thông qua. Để nâng cao chất lượng nghị quyết HĐND, người đại biểu phải nghiên cứu, nâng cao trình độ và bản lĩnh của người đại biểu nhân dân. Kịp thời nắm bắt thông tin, phản ánh của nhân dân, và chỉ khi đại biểu HĐND hiểu chính xác, nắm rõ vấn đề và tự tin thảo luận, chất vấn, nêu rõ quan điểm, chính kiến của mình tại nghị trường thì HĐND mới có được quyết định đúng và nghị quyết có tính khả thi cao.

Thứ năm, thực hiện tốt công tác thông tin tuyên truyền, tổ chức triển khai thực hiện nghị quyết: Căn cứ vào lịch và các nội dung TXCT sau kỳ họp, các Tổ đại biểu và đại biểu HĐND phối hợp với cơ quan liên quan và các xã, phường thực hiện nhiệm vụ tiếp xúc cử tri để thông báo với cử tri kết quả kỳ họp, chốt lọc nội dung nghị quyết để tuyên truyền vận động nhân dân thực hiện.

Ngoài ra, thông qua các kênh như trang thông tin điện tử, hệ thống truyền thanh và các phương tiện thông tin đại chúng khác để tuyên truyền nhằm tạo sự đồng thuận, ủng hộ của nhân dân trong quá trình tổ chức thực hiện nghị quyết. UBND và các cơ quan chuyên môn khẩn trương xây dựng kế hoạch, hướng dẫn kịp thời, triển khai nội dung của nghị quyết. Tổ chức sơ kết, tổng kết đánh giá việc thực hiện nghị quyết khi cần thiết.

Thứ sáu, giám sát việc thực hiện nghị quyết: Thường trực, các Ban, Tổ đại biểu và đại biểu HĐND tăng cường công tác giám sát việc tổ chức thực hiện các nghị quyết. Kịp thời nắm bắt những khó khăn, vướng mắc để kiến nghị giải pháp khắc phục.

Trên đây là nội dung tham luận của Thường trực HĐND thị xã Phước Long tại Hội nghị này, Thường trực HĐND thị xã mong muốn nhận được nhiều ý kiến chia sẻ của các huyện/thị xã/thành phố trong tỉnh về kinh nghiệm trong việc nâng cao chất lượng việc ban hành nghị quyết của HĐND.

Kính chúc Hội nghị thành công tốt đẹp!

Xin trân trọng cảm ơn!